

Plaça de la Corona

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Plaça de la Corona
Emplaçament A la zona d'eixampla de Granollers
Alçada: 143

Coordenades:

Latitud: 41.605633298368
Longitud: 2.2884022319768
UTM Est (X): 440704
UTM Nord (Y): 4606236

Classificació

Número de fitxa 08096 - 190
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Granollers

Fitxes associades:

[Plàtans de la plaça de la Corona](#)

[Torre d'aigua de la plaça de la Corona](#)

[Monument als soldats d'Àfrica](#)

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo

Data de registre de la fitxa: dj., 01/11/2001 - 01:00

Descripció

Plaça de forma quadrada que es crea en un punt de l'antiga carretera, actualment entre els carrers d'Alfons IV i d'Anselm Clavé. Al centre té plantats en dues fileres dobles un conjunt de 26 plàtans, a banda i banda de l'antiga carretera. Això li dona un aspecte molt característic, com també la torre d'aigua central i el quiosc que, encara que de nova factura, conserva el valor testimonial del que ja hi havia a l'inici del segle XX. Moltes de les cases antigues han estat substituïdes per edificis moderns, força alts. Entre les que conserven un cert valor patrimonial destaquem les següents:

Cases número 1 (can Bigues, 1853), 13 (façana del forn de l'Espinassa, molt reformada, també número 81 d'Anselm Clavé, presenta una reproducció de la placa de ceràmica que hi ha al museu i que parla de la circulació dels carros), 14, 17 (casa Paula Pinyol, 1900), 20, 21.

Altres elements destacables es troben a la cantonada amb el carrer del Príncep de Viana, en concretament es tracta d'un guarda-rodes de superfície estriada així com restes de l'antic paviment de llambordes.

Observacions:

L'escultura central del monument als soldats d'Àfrica es pot veure actualment al Cementiri Municipal.

Història

El dia 11 de juliol del 1872, de resultes de la conversió de la Porxada en mercat diari, la llotja de grans i patates fou situada en aquesta plaça, on continuà fins 1936, quan pràcticament s'extingí la compravenda d'aquests productes. Més tard es mercadejaven als cafès de la carretera mitjançant mostres. El canvi a la plaça de la Corona degué originar, segurament, greus controvèrsies a las esferes locals d'aquell temps, car tenim notícia que el trasllat necessità un plebiscit de caire local, efectuat el 2 de novembre de 1869 (BAULIES, 1965).

Popularment va ser coneguda com a plaça del Gra, potser perquè s'hi feia el mercat, i també perquè hi havia tres graners: ca l'Espinassa, can Guitet i can Segarra (GARCIA-PEY, 1990). La plaça va tenir oficialment diversos noms: de La Llibertat el 1872, d'Àngel Guimerà el 1926, de los Caídos el 1960 i, definitivament, de la Corona el 1981.

En una casa de la plaça de la Corona hi havia una placa de circulació feta de rajoles pintades datada el 20 de febrer de 1850. S'hi advertia als carreters de l'obligació de transitar portant els animals agafats de la brida, sota multa de 30 rals. Aquesta placa, desmuntada el 1955 en efectuar reformes a la façana del número 81 del carrer Clavé, va ser retirada (BAULIES, 1965). Avui dia es pot veure al Museu de Granollers, mentre que una còpia mural s'ha fet a l'actual forn de l'Espinassa. L'arquitecte Manuel Raspall va urbanitzar la plaça l'any 1929 i va construir-hi un monument als soldats morts a la guerra d'Àfrica, obra de Vicenç Navarro. Aquesta obra escultòrica s'inaugurà el dia 5 d'octubre de 1929, amb la presència del rei Alfons XIII i de Victoria Eugènia, a més d'altres membres de la família reial i autoritats. Per aquesta ocasió s'aixecà un envelat a la plaça de Perpinyà on es feu la recepció oficial.

En temps de la República la plaça formava part d'un ambiciós pla d'obres i millores urbanes que va donar lloc a un emprèstic de dos milions de pessetes. Sota d'aquestes directrius s'ordenaria el creixement de la ciutat fins més enllà de la Guerra Civil, segons diu Jordi Planas i Maresma (MONREAL, 1997). El trànsit que anteriorment passava pel centre es desvià pels costats, seguint el perímetre circular que va adquirir.

L'any 1934 l'Ajuntament canvià les inscripcions del monument, d'acord amb el tarannà ideològic de l'època i, durant la guerra, es destruï. Acabada la conflagració, el dia 12 de juliol de 1939 s'aprovà el projecte de Monumento a los Caídos, elaborat per l'arquitecte Boada i Barba. El mes de juliol de 1951 començaren les obres i s'inaugurà el dia 28 de gener de 1952, amb motiu del "XIII Aniversario de la Liberación".

El mes d'abril de 1966 s'obrí de nou el pas central mantenint la circumval·lació pel canvi de sentit i aparcament de cotxes. El monument es transformà i es traslladà a la part est. La creu -símbol del règim franquista- es retirà als primers mesos de la recuperació de la Democràcia (HOMS, 1995).

Bibliografia

BAULIES I CORTAL, Jordi (1965). *Granollers*. Barcelona, Biblioteca Selecta, volum. 372.

BOHIGAS, Oriol (1961). "[Raspall, arquitecto](#)", a *Cuadernos de Arquitectura*, nº 44.

GARCIA-PEY, Enric (1990). "Recull onomàstic de Granollers: Motius, topònims, nomenclatura", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, Núm. 3, Granollers, Ajuntament de Granollers.

HOMS I COROMINAS, Josep (1995). *Granollers. Retalls d'Història Urbana*. Granollers: Tarafa, Editora de Publicaciones, S.L. Revista del Vallès.

MONREAL, Lluís et al. (1997). *M. J. Raspall, arquitecte*. Barcelona: Fundació "La Caixa".

Enllaços d'interès:

[Places amb història \(Arxiu de Granollers\)](#)

[Raspall, arquitecto](#)

